

striens Ofre". Man foreslog altsaa paa dette Omraade at skabe en ny Ret, uden at man paa samme Tid har udtalt Ønske om at forandre den allerede bestaaende Ret. Den allerede bestaaende Ret i saa Henseende er jo den, at enhver kan gøre Ansvar gældende imod en anden for dennes skadevoldende Handlinger og Undladelser imod sig. De Bestemmelser, som angaa dette Forhold, indeholdes i vor almindelige borgerlige Straffelov §§ 300, 301 og 302. Disse skulde — i Mod sætning til Tyskland — opretholdes saaledes, at en Arbejder ogsaa fremtidig, for saa vidt han kom til Stade under Arbejdet, ligesom hidtil skulde kunne kræve fuld Erstatning hos sin Arbejdsgiver, dersom denne havde været Skyld i Ulykken. Paa den anden Side foreslog Kommissionen og derefter Regeringen ikke heller, at Arbejdernes Ansvar skulde tages bort, det blev tværtimod foreslaaet, at Arbejdsgiveren, altsaa Industrien, skulde være fritagen for at yde Forsørgelse ved saadanne Ulykkestilfælde, der maatte tilskrives en grov Uagtsomhed fra den paagældende tilskadekomne Arbejder selv. Derimod skulde den ny Ret bestaa i, at i Fremtiden, inden for de af Loven angivne Grænser, alle andre Ulykkestilfælde for de i Loven indbefattede Arbejdere skulde begrunde et Forsørgelsestrav — idet der skulde oprettes en Forsikringsanstalt derved — for de paagældende tilskadekomne og for saa vidt vedkommende var afgaaet ved Døden og havde efterladt sig Hustru eller Børn, skulde en forholdsvis Del af den Stadesløsholdelse, som var fastsat for ham, hvis han ikke var afgaaet ved Døden, men var bleven Invalid, gaa over til hans Familie og komme den til Gode. Der var i Kommissionen adskillig Uoverensstemmelse snart om det ene, snart om det andet, men om dette Punkt var der fra Begyndelsen af ikke nogen Uoverensstemmelse, at med Hensyn til de farlige Virksomheder, som Lovforslaget indbefattede, gjaldt det om at faa alle hændelige Stader henlagte som ansvarstiftende for de paagældende Industrier; at Forslaget er undergaaet Forandringer i andre Henseender, efterhaanden som det vandrede gennem Rigsdagens tvende Afdelinger, skal jeg derimod ikke bestride. Man vilde altsaa ikke begrunde nogen Skyld for Arbejdsgiverne gennem en saadan Lovgivning, det vilde man ikke, man vilde ikke forandre det gamle Rettsbegreb, at hvor der ikke er nogen Skyld, er der ikke noget Ansvar, men man vilde have det fastsat, at for saa vidt der ikke kan paavises nogen Skyld hos den ene Part eller nogen grov Uagtsomhed hos den anden, skal den paagældende Virksomhed, figurlig talt, betragtes som den skyldige og

bære Byrden, som er fremkommen gennem Virksomhedens Udøvelse. Ærede Medlemmer, som have fulgt denne Sag, ville vide, hvorledes Regeringen fremsatte Lovforslaget i væsentlig Uoverensstemmelse med Kommissionens Forslag, hvorledes dette Lovforslag gennem forskellige Afdelinger, hvorledes der fremkaldtes alvorlige Tvivl, ikke om det nævnte Princip's Rigtighed, ikke heller om Ønskeligheden af at komme til Hjælp i det Omfang, der var foreslaaet, men om Hensigtsmæssigheden af den Ordning, som var foreslaaet, og navnlig om Hensigtsmæssigheden af denne Ordning i Henseende til det vigtige Punkt, om Arbejdsumlykker kunne siges at blive hemmede eller fremmede gennem den foreslaaede Ordning, og at man i denne Henseende, altsaa med Hensyn til Driftorganisationen af Arbejdsgiverne og Industrierne, nærede Tvivl om, hvorvidt Loven i denne Henseende ikke kunde komme til at virke paa en Maade, som man i saa Fald i høj Grad maatte beklage. Det var et af de vigtigste Momenter, men der var ogsaa andre, som gjorde, at man i det hele taget blev ængstelig for at gøre denne Lovgivning færdig, og som Følge deraf blev den efter Foråret 1890 ikke genoptagen fra Regeringens Side. Vi møde den altsaa nu her i Dag efter adskillige Mars Forløb, og vi møde den i to forskellige Skikkelser. Jeg vil ønske, at den Iver for at bringe denne Sag frem, som saaledes synes at være til Stede fra to forskellige Sider i vor Forsamling, maa være et godt Varsel om, at vi nu kunne komme til at bringe den til Ende paa en god Maade og paa en saadan Maade, at man maa sige, at der hverken fra den ene eller den anden Side behøver at næres Betæneligheder mod en saadan Lovgivning. Naar jeg derefter betragter det her foreliggende Lovforslag, saa ville ærede Medlemmer meget snart komme paa det rene med, at det bygger paa en Grundbetragtning, som er ganske forskellig fra den, som Arbejderkommissionen og senere Regeringen har bygget paa ved de af den fremsatte Forslag. Der er jo slet ikke længere Tale om Arbejdsgivere og Arbejdere. De ville i hele dette Lovforslag slet ikke finde disse Benævnelser. De ville ganske vist kunne finde, at Ordet „Arbejdsgivere" staar et Sted, men det er ved en Trykfejl eller ved en Fejtagelse. Det er nemlig i § 17. Denne Paragraf passer jo aldeles ikke i denne Lov, som slet ikke angaar Arbejdsgivere, det er en Paragraf, som er optagen fra Regeringens gamle Forslag, som alene angik Arbejdere og Arbejdsgivere. Men her er det en Fejl, som i øv-